

עלון מס' 119

שיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת משפטים

בין נגלה לנסתר

גם הלכה וגם אגדה ופנימיות התורה – כולן שייכות **לקדושת התורה**. אבל, לא 'בערבוביה'. יש על זה ביטוי חריף מאד של החת"ם סופר זצ"ל "מי שמערבב הלכה ואגדה – כאילו **מערבב כלאיים**" (שו"ת חת"ם סופר או"ח סוף סימן נא)

'הלכה' – היא הלכה למעשה, לעומת **'אגדה'** – שכוללת אוצרות אמונה מוסר וקדושה. אותה תורה – מתגלית בשתיהן, יש נוסחא אצל **'אפיקורסים'** האומרת – **שאינ להתחשב באגדה(!)**

אבל – לא כך אמר החת"ם סופר! חס וחלילה. הוא כתב שמי **שמערבב** הלכה ואגדה - הוא כמערבב כלאיים. זאת אומרת שכל אחת מהן לחוד (כשלעצמה) אמנם מותרת, אך אין לערבב. כי הכל הוא **המשך דבר ד'**, אלא שאין לפסוק בשולחן ערוך (הלכה) על פי אגדה.

בירור הלכה – חייב להיות על פי 'הנגלה', בכל תוקף! אבל אין כאן פירוד, חס ושלום! יש קשר שייכות והשפעה.

אין כאן חס ושלום, התנכרות של החת"ם סופר לנסתר ולחלק המחשבי, הפילוסופי של התורה המופיע באגדה. כאילו לומר שהתורה מכילה רק "הלכות יבשות". כאילו אפשר להתנכר לחלק הנסתר, האמוני, הפילוסופי, המחשבי של התורה!

אין לתפוס את דברי התורה בצורה מקוטעת, חס ושלום! **"תורת ד' תמימה" ורק אז היא "משיבת נפש"** היא כוללת הלכה ואגדה כאחת, אבל לא בערבוביה.

"יש להבין לשונו של החת"ם סופר בביטוי **'כלאיים'** – זהו מצד **פרטיות** העניינים האלה.. לעומת זה, המדובר על יניקתם ההדדית של התחומים האלה, עיקר ערכו ומכוננו היא לתועלת **השפעה כללית** שביניהם..."(רבינו, אור לנתיבתי, פרק יז)